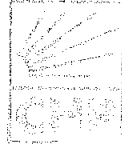


Oktay Ekşi



T.C.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 03.01.2013
Sayı: 725

02 Ocak 2013

TBMM Başkanlığına

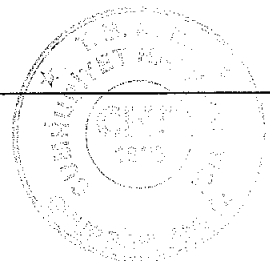
TRT Kurumunun gelirleri hakkındaki 3093 sayılı ve 02 Aralık 1984 tarihli yasanın bazı maddelerinin değiştirilmesi amacıyla hazırladığım yasa önerisini ilişikte sunuyorum. Gereğinin yapılmasına emirlerini dilerim.

Saygılarımla.

Oktay Ekşi

İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI					
Tali Komisyon	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilişim ve Teknoloji				
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe				
Tarih:	11 Ocak 2013		E. No: 2/1126		
Ysm. Uzm.	Bşk. Yrd.	Başkan	Gn. Sek. Yrd.	Gn. Sek.	
TBMM					



TBMM KANUNLAR VE KARARLAR BŞK. LIĞI
04 Ocak 2013
Numara:

T B M M KÜTÜPHANE VE ARŞİV İİZM. BAŞKANLIĞI
03 Ocak 2013
No : 169693

GENEL GEREKÇE

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu (TRT), bilindiği 24 Aralık 1963 tarih ve 359 sayılı Türkiye Radyo - Televizyon Kurumu Kanununa göre kurulmuş olan ve "kamu yayıncılığı" yapan bir devlet kuruluşudur.

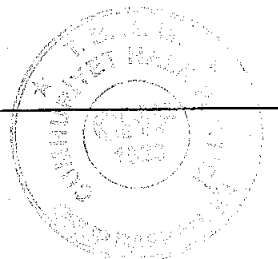
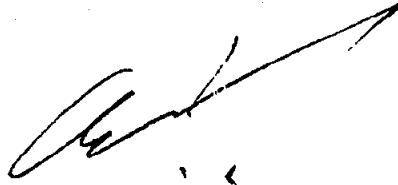
O tarihte dünyada yaygın olan (Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 10'uncu maddesinde de ifadesini bulan) anlayış gereği TRT, "devlet tarafından işletilen" (veya kurulabilmesi devletin iznini gerektiren) bir yaygın kuruluşu olarak doğdu.

Ancak iletişim teknolojilerindeki hızlı gelişme, radyo ve televizyon yayını yapmak için de sınırsız imkân olduğunu ortaya koyunca, özel radyo ve televizyon kanallarının sayısı inanılmaz derecede arttı. Böylece tüm dünyada hem "kamu yayıncılığı"nın oransal ağırlığı çok azaldı, hem de (TRT gibi) kamu yayıncılığı yapan kuruluşlar yaşayabilmek için devlete ve diğer kamu kanallarına dayanmak yerine, özel ellerde bulunan radyo ve TV kanallarıyla rekabet etmeye mecbur kaldılar. Kamu kanallarına reklam alma hakkı (veya imkânı) bu yüzden sağlandı.

Nitekim kamu yayıncılığının saygın örneği BBC ve Türkiye'de TRT yıllardır reklam kabul etmektedirler.

Ancak kamu yayıncılığı yapan kuruluşların devletten destek almadan topluma verdiği hizmeti sürdürmesi, bu yayıncılığın doğasına aykırıdır. O nedenle hem "makul düzeyde" bir kamu desteğini bu kurumdan esirgememek, hem de sağlanacak desteğin halkın cebinden çıkan paranın çarçur edilmesine fırsat vermeyecek düzeyde tutulmasına özen göstermek gereklidir.

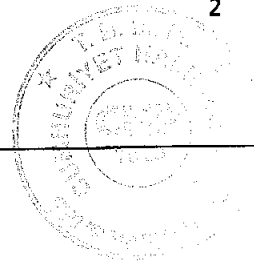
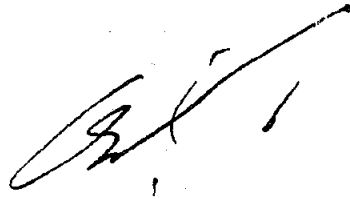
Nitekim TRT'nin bir yumurtayı dört kişiye taşıtan personel politikası ile, kaynakların ne kadar israf edildiğini takip şansı vermeyen işleyiş şekli, konuya kamu yararı adına el atılmasını zorunlu kılmaktadır. İşte o amaçla -ve TRT yönetimini rakip kuruluşlar gibi, elindeki kaynakları en verimli şekilde kullanmaya zorlamak için- sunulan bu yasa önerisi, TRT'ye bir dakikasını dahi ayırmayan milyonlarca insanın elektrik faturalarından yapılan kesintiyi (2010 yılında 547 milyon; 2011 yılında 514.2 milyon TL) ortadan kaldırmayı amaçlamaktadır.



Ancak yukarıda işaret edildiği gibi TRT "kamu yayıncılığı" yapan bir kuruluş olduğu ve bu niteliği nedeniyle kamu kaynaklarından desteklenmesi gerektiği için, öneri çağdaş bir anlayışla, TRT'ye sağlanacak desteği, ülke ekonomisinin gücü ile orantılı hale getirmektedir. Bunun için önerilen formüle göre, her yıl devlet bütçesinden TRT'ye bir yıl boyunca tüm radyo ve televizyonlara verilen ilân ve reklâmların toplam değerinin yüzde 3'ü kadar yardım yapılacaktır.

Söz konusu oran, bilindiği gibi halen Radyo-Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) ile ilgili yasa gereğince bu Kurula gelir sağlamak için de uygulanmaktadır. Nitekim RTÜK'ün 2010 ve 2011 yıllarına ilişkin faaliyet raporlarında sırasıyla 90 milyon (tam rakam 89 milyon 603 bin) ve 105 milyon 290 bin TL.'yi bu yolla aldığı bildirilmektedir.

TRT'nin kamu kaynaklarından sağladığı destek, bilindiği gibi sadece elektrik faturalarından yapılan kesintiden ibaret değildir. Bilindiği gibi TRT'nin bir de (ülkemizde üretilen veya ülkemize ithal edilen tüm elektronik iletişim araçlarından alınan bandrol gelirlerinin bu kuruma verilmesi yüzünden) yüklü bir bandrol geliri vardır. Bu gelir, TRT'nin resmi faaliyet raporlarında bildirildiğine göre 2010 yılında 465.7 milyon, 2011 yılında 522 milyon TL'dir. Bir başka deyişle TRT yılda 650 milyon TL. gibi, hiçbir özel radyo ve TV kanalının hayal bile edemeyeceği kadar büyük bir kaynağı, taş atıp kolunu yormadan kasasına koyan bir yayın kuruluşudur. Bu kaynak, kamu yayıncılığı işlevine uygun şekilde hizmet vermesi için fazlasıyla yeterlidir. TRT'nin yapması gereken tek şey, israftan uzak, rasyonel bir yönetim anlayışını uygulamaktan ibarettir.



MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1-) Yürürlükteki yasanın Birinci maddesinde yapılan değişiklik, bir yandan Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna (TRT) gelir sağlamak amacıyla "Elektrik enerjisi hasılatından" kesinti yapılmasına ilişkin ibareyi metinden çıkarmakta, öte yandan da bu kuruma çağdaş kriterlere uygun bir kamu kaynağı (kamusal destek) sağlamak amacıyla bir yıl boyunca tüm radyo ve televizyon kanallarında yayımlanan TOPLAM reklam ve ilan değerinin yüzde 3'ü oranında bir kaynağın devlet bütçesinden ayrılarak TRT'ye verilmesini emretmektedir. Böylece bu kuruma 2010 ve 2011 yılı rakamlarına göre yılda ortalama 100 milyon TL'nin devlet bütçesinden aktarılacağı (ileriki yıllarda toplam reklam hacmi arttıkça bu rakam yükselecektir) öngörülmektedir.

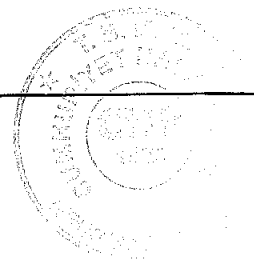
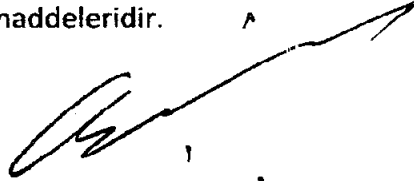
Madde 2-) Yürürlükteki yasanın İkinci maddesinde yapılması öngörülen değişiklik "elektrik enerjisi hasılatından TRT kurumuna hasılat ayrılmasını" öngören "b" bendini çıkarmaktadır.

Madde 3-) Yasanın Dördüncü maddesinde yapılması öngörülen değişiklik, elektrik enerjisi satış bedelinin yüzde 2'si oranındaki payın, tüketiciye elektrik enerjisi satışı yapan tüzel kişilerin bu parayı TRT kurumuna nasıl intikal ettireceklerine ilişkin 6'ncı fıkra "c" bendini metinden çıkarmaktadır.

Madde 4-) Önerilen değişiklikle, yasanın Beşinci maddesi "c" fıkrasının, elektrik enerjisi hasılatından kesilen TRT payının ne zaman kuruma intikal ettirileceğine ilişkin ikinci bendi metinden çıkarılmaktadır.

Madde 5-) Bu madde ile, yürürlükteki yasanın Onuncu maddesinde bulunan ve TRT'ye, elektrik üreten veya satan kurumları denetletmek için vergi idaresini denetlettirme yetkisi veren ibare metinden çıkartılmaktadır.

Madde 6 ve 7) Yürürlük maddeleridir.



TÜRKİYE RADYO-TELEVİZYON KURUMU GELİRLERİ KANUNUNUN BAZI MADDELERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ HAKKINDA YASA ÖNERİSİ

Madde 1-) 3093 sayılı ve 02.12.1984 tarihli Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanunun 1'inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

AMAÇ VE KAPSAM:

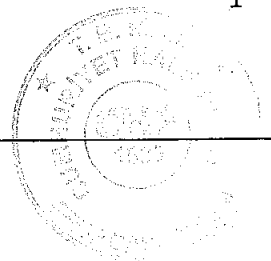
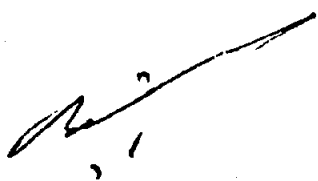
Madde 1 - Türkiye Radyo -Televizyon Kurumuna devamlı ve yeterli gelir kaynağı sağlamak amacıyla hazırlanan bu Kanun; radyo, televizyon, video ve birleşik cihazlardan alınacak ücretler, Radyo ve Televizyon Üst Kurulunca saptanan yıllık tüm radyo ve TV reklamları toplamının yüzde 3'ü tutarında devlet bütçesinden ayrılan ödenek ile çeşitli gelirlerin tahakkuk, tahsilat işlemlerini kapsar.

Madde 2-) 3093 sayılı ve 02.12.1984 tarihli Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanunun 2'inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

GELİRLER:

Madde 2 - Türkiye Radyo - Televizyon Kurumunun gelirleri şunlardır:

- a) Radyo, televizyon, video ve birleşik cihazlardan tahsil edilecek ücretler,
- b) Genel bütçeden yapılacak katkılar,
- c) Radyo ve televizyon vasıtasıyla yapılan her çeşit ilan ve reklam ile faaliyet gelirleri,
- d) (Ek bent: 15/06/1987 - 3383/2 md.) Film, bant, plak, nota, dergi, kitap ve benzerlerinin yapım, yayın ve satışından elde edilecek gelirler,
- e) (Ek bent: 15/06/1987 - 3383/2 md.) Radyo ve televizyonla ilgili her türlü ticari işlemler ve ortaklıklardan elde edilecek gelirler,



f) (Ek bent: 15/06/1987 - 3383/2 md.) Düzenlenecek konser, temsil ve benzeri programlara giriş ücreti ve bu yerlerde yapılacak ilan ve reklamlardan elde edilecek gelirler,

g) Yapılacak her türlü bağış, yardım ve diğer gelirler.

Madde 3-) 3093 sayılı ve 02.12.1984 tarihli Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanunun 4'üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Madde 4 - a) (Değişik ibare: 16/06/2009-5904 S.K./36.mad) Aşağıdaki cihazları imal edenler cihazın satış faturasındaki (özel tüketim vergisi hariç) Katma Değer Vergisi matrahı, ithal edenler ise Gümrük Giriş Beyannamesindeki (özel tüketim vergisi hariç) Katma Değer Vergisi matrahı üzerinden bir defaya mahsus olmak üzere;

1. Renkli televizyon için %8,

2. Siyah - beyaz televizyon için %8,

3. (Değişik alt bent: 15/06/1987 - 3383/2 md.)Radyo, portatif radyoteyp, radyopikap %8

4. Video için %12,

5. Birleşik cihazlar için :

a. (Video - televizyonradyo)

(Video - televizyon) %12,

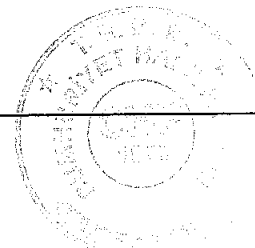
(Radyo - Televizyon)

b. (Değişik alt bent: 15/06/1987 - 3383/2 md.) Müzik seti ve benzerleri %10

6. a)(Ek alt bent: 15/06/1987 - 3383/3 md.) Yukarıda sayılan cihazların dışında kalan ve radyo televizyon yayını almaya yarayan her türlü cihazlar. %10

Tutarında ücret tahsil ederler ve 5 inci maddeye göre Türkiye Radyo Televizyon Kurumuna öderler.

b) Ticari ithalat maksadı dışında yurt dışından getirilecek (a) bendinde belirtilen cihazlardan bir defaya mahsus olmak üzere alınacak ücretler



her yıl Aralık ayında gelecek takvim yılından geçerli olmak üzere Bakanlar Kurulu tarafından maktu olarak tespit edilir.

c) (Değişik bent: 06/07/1999 - 4397/4 md.;Değişik fıkra: 16/06/2009-5904 S.K./36.mad) Bu maddede belirtilen oranları topluca veya ayrı ayrı iki katına kadar artırmaya veya kanuni oranı sifıra kadar indirmeye, (a) fıkrasının 6 numaralı bendi kapsamında bandrole tabi olan cihazları türleri ve özellikleri itibarıyla gruplandırmaya ve her bir grup için farklı bandrol oranları belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Madde 4-) 3093 sayılı ve 02.12.1984 tarihli Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanunun 5'inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

TAHSİLAT:

Madde 5 - a) (Değişik bent: 15/06/1987 - 3383/4 md.) Bu Kanunun 1 inci maddesinde belirtilen cihazları imal ve ithal edenler bir ay içinde sattıkları cihazlardan 4 üncü maddenin (a) bendine göre tahsil ettikleri ücretleri en geç müteakip üçüncü ayın onuna kadar Türkiye Radyo - Televizyon Kurumuna bir beyanname ile bildirerek ve aynı süre içerisinde ödemekle yükümlüdürler. Aksi takdirde her geçen gün için yürürlükteki en yüksek ticari kredi faizi oranı üzerinden tahakkuk ettirilecek faiz miktarı ile birlikte 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun (gecikme cezası hariç) hükümlerince tahsil olunur.

b) Gümrük idareleri, bu Kanunun 4 üncü maddesinin (b) bendine göre yurda giren cihazlardan alınacak ücretlerin tahsilatını yaparak, aylık tahsilat toplamını en geç takip eden ayın onbeşinci gününe kadar Türkiye Radyo - Televizyon Kurumuna intikal ettirir.

c) (Değişik bent: 06/07/1999 - 4397/5 md.) Diğer gelirlerin takip ve tahsilat şekli Kurumca tespit edilir.

Madde 5-) 3093 sayılı ve 02.12.1984 tarihli Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanunun 10'uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Madde 10 - Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile beyanname, bandrol ve etiketler ile ilgili diğer hususlar Türkiye Radyo - Televizyon Kurumu tarafından tespit edilir.



(Değişik fıkra: 06/07/1999 - 4397/6 md.) Bu Kanunun uygulanması ile ilgili olarak, bandrole tabi cihazları, satın alan, devralan, toptan veya perakende satışını yapan firmalar ile bu cihazları kullananların kontrol ve denetimleri Kurumun görevlendireceği denetim elemanlarınca yapılır ve tespit edilen bandrolsüz her bir cihaz için Kurumca bu Kanunun 6 ncı maddesindeki hükümler uygulanır. İmalatçı, ithalatçı ve ihracatçıların denetimleri, Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun talebi üzerine 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 135 inci maddesinde belirtilen incelemeye yetkililer tarafından yapılır ve sonuçları kuruma bildirilir.

Madde 6-) Bu kanun Resmi Gazetede yayımlandığı gün yürürlüğe girer.

Madde 7-) Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

